



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มพัฒนาองค์กรและขับเคลื่อนกำลังคน โทร. ๐ ๒๕๒๑ ๖๕๕๐ ต่อ ๓๐๓

ที่ สธ ๐๙๓๕.๐๒/ ๑๕๐

วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอส่งรายงานผลการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพการจัดบริการสุขภาพช่องปาก
ของบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในคลินิกฝากครรภ์คุณภาพและคลินิกเด็กสุขภาพดี

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาสุขภาพะเขตเมือง (ผ่านรองผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาสุขภาพะเขตเมือง)

ตามหนังสือสำนักทันตสาธารณสุข กลุ่มพัฒนาทันตสุขภาพเด็กปฐมวัยและวัยเรียน ที่ สธ ๐๙๐๔.๐๓/ว ๑๕๒ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๘ เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุม ในวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๘ ณ โรงแรม ทีเค พาเลส แอนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร นั้น

ในการนี้ สถาบันพัฒนาสุขภาพะเขตเมือง ได้อนุมัติส่งบุคลากรเข้าร่วมการอบรมตามวัน และเวลาดังกล่าว ผู้เข้ารับการอบรมได้จัดทำรายงานผลการเข้าฝึกอบรมเรียบร้อยแล้ว กลุ่มพัฒนาองค์กรและขับเคลื่อนกำลังคน ขอส่งรายงานผลการเข้าร่วมฝึกอบรม/ประชุม/สัมมนา เพื่อเป็นข้อมูลในการรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาศักยภาพบุคลากร ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ (รอบ ๖ เดือนแรก) และเผยแพร่ลงเว็บไซต์ของสถาบันพัฒนาสุขภาพะเขตเมืองต่อไป รายละเอียดตามแนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

(นางวิไลพร สงเคราะห์)

นักจัดการงานทั่วไป

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาสุขภาพะเขตเมือง

ได้ทราบแล้ว ขอขอบคุณ

~

๒๖ ก.พ.

(นางสาวเกศรา โชคนำชัยสิริ)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

รองผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาสุขภาพะเขตเมือง

(นายชลพันธ์ ปิยถาวรอนันต์)

นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ

ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาสุขภาพะเขตเมือง

แบบฟอร์มรายงานผลการเข้ารับบริการฝึกอบรม / ประชุม / สัมมนา / ศึกษาดูงาน
สถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง

ข้าพเจ้า นางฉันทนา นามสกุล อ่อนสมจิตร์

กลุ่มงาน การพยาบาล

ได้รับอนุมัติเข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาศักยภาพการจัดบริการสุขภาพช่องปาก ของบุคลากร
สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในคลินิกฝากครรภ์คุณภาพและคลินิกเด็กสุขภาพดี

ระหว่างวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๘ รวมระยะเวลา ๑ วัน

ณ โรงแรม ทีเค พาเลซ แอนด์ คอนเวนชั่น

เขต หลักสี่ จังหวัด กรุงเทพมหานคร

หน่วยงานผู้จัด สำนักทันตสาธารณสุข

งบประมาณที่ใช้จ่าย จำนวนรวม - บาท

สรุปสาระสำคัญ

มาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็กสำหรับสถานพยาบาล

ANC: กระบวนการให้ความรู้ ทันตะสุขภาพแม่เพื่อลูก บริการตรวจสุขภาพช่องปากและรักษาหรือส่งต่อเมื่อ
พบปัญหาได้รับการตรวจช่องปากอย่างน้อย ๑ ครั้ง ได้รับการส่งต่อเมื่อมีปัญหาทุกราย

WCC: การดูแลสภาพช่องปากและฟัน การตรวจสุขภาพช่องปากและประเมินความเสี่ยงฟันผุ โดยทันต
บุคลากร / บุคลากรสาธารณสุข ฝึกพ่อแม่ / ผู้เลี้ยงดูเด็กแปรงฟันให้เด็กแบบลงมือปฏิบัติ (hand on) ทา
ฟลูออไรด์วานิช / ฟลูออไรด์เฉพาะที่ในกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดฟันผุ เฝ้ารอวัง ติดตาม ดูแลเด็กกลุ่มเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง
เด็กฟันไม่สะอาด / ฟันมี มีรอยขาวขุ่น / ฟันผุ

แนวทางการจัดบริการ WCC

สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย ได้จัดทำ คู่มือแนวทางจัดบริการคลินิกเด็กสุขภาพดี เมื่อ พ.ศ.๒๕๖๕เด็ก
ปฐมวัยมีการเจริญเติบโตและพัฒนาการที่รวดเร็วเป็นช่วงวัยที่สมองสามารถสร้างเสริมได้ดีที่สุด เป็นวัยที่มีอัตราการตาย
สูงกว่าวัยอื่น จากภูมิคุ้มกันที่ยังไม่ดี เป็นวัยที่เรื้อป็นการพัฒนาทางบุคลิกภาพที่สำคัญ และเป็นรากฐานสำหรับอนาคต

การขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากในคลินิกฝากครรภ์คุณภาพ (ANC)และคลินิกเด็กสุขภาพดี (WCC)

เด็กที่มีปัญหาสุขภาพช่องปากมักมีปัญหาในการมีสมาธิ อากาารปวดฟันทำให้เด็กหงุดหงิดและไม่สามารถเข้า
ร่วมกิจกรรมการเรียนได้อย่างเต็มที่ ปัญหาสุขภาพช่องปากส่งผลต่อความมั่นใจและการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนใน
โรงเรียน เด็กอาจไม่กล้าพูดหรือยิ้มเนื่องจากกลัวถูกล้อเลียนเรื่องฟัน เด็กที่มีสุขภาพช่องปากไม่ดี มีแนวโน้มที่จะมี
ปัญหาในการเรียนและมีผลการเรียนที่แย่ง

พัฒนาการทางภาษาและการพูดของเด็กปฐมวัย ผลกระทบจากปัญหาสุขภาพช่องปาก

• การสูญเสียฟันน้ำนมก่อนกำหนดส่งผลต่อการออกเสียงและการพูดชัด การสบฟันที่ผิดปกติ
(malocclusion) ทำให้มีปัญหาในการออกเสียงบางเสียง ฟันผุทำให้เด็กรู้สึกเจ็บปวดขณะพูด ส่งผลต่อความชัดเจนใน
การออกเสียง เด็กอายุ ๕ ปี ที่มีฟันผุมากกว่า ๔ ซี่ มีค่าเฉลี่ยของน้ำหนักและส่วนสูง น้อยกว่าเด็กที่มีฟันผุ ๑-๔ ซี่ หรือ
เด็กที่ไม่มีฟันผุ มีโอกาสเป็นเด็กน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ ๑.๔ เท่าของเด็กที่ไม่มีฟันผุ มีโอกาส เตี้ย กว่าเกณฑ์ ๑.๕ เท่า
ของเด็กที่ไม่มีฟันผุ

Key Activities & Target

- ANC ทุกแห่ง ให้บริการตรวจและขัดทำความสะอาดฟันในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์
- WCC ทุกแห่ง จัดบริการตรวจ & เคลือบ/ทาฟลูออไรด์ใน Vaccine day/period หรือตามการประเมิน
พัฒนาการช่วง ๙ ๑๘ ๓๐ ๔๒ ๖๐ เดือน และฝึกทักษะผู้ปกครองแปรงฟันให้เด็กปฐมวัย (OHI ข้างเตียง/
โรงเรียนพ่อแม่)
- สพด.ทุกแห่ง จัดกิจกรรมแปรงฟันหลังอาหารกลางวัน

คำแนะนำในการจัดให้บริการโรงเรียนพ่อแม่ใน ANC

ไตรมาสที่ ๑ ปัญหาที่สัมพันธ์กับช่องปาก ฮอร์โมนเปลี่ยน-> เหงือกอักเสบ เหงือกบวม (Pyogenic granuloma) โตเร็ว ส่วนใหญ่หายได้เองหลังคลอด/ แพ้ท้อง อาเจียน ทำฟันยาก, ฟันสึก/ กินจุบจิบ ทำให้ฟันผุ/ ความวิตกกังวล-> เครียด ไม่อยากทำฟัน

ไตรมาสที่ ๒ ช่วงที่เหมาะสมสำหรับการทำฟัน

ไตรมาสที่ ๓ ทำฟันได้ แต่อย่านอนท่าเดียวนาน ๆ โดยเฉพาะ Supine position

หลังคลอด เลี่ยงอาหารหวานเหนียวติดฟัน น้ำอัดลม น้ำหวาน แอลกอฮอล์ เลือกอาหารมีประโยชน์ แบ่งมือได้แต่ทานเป็นเวลา แปรงฟันสูตร ๒-๒-๒ ใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำ สังเกตความผิดปกติด้วยการตรวจฟัน พาลูกมาหาหมอฟันหลังคลอด ๖ เดือน

ไตรมาสที่ ๑-๓ เลี่ยงอาหารหวานเหนียวติดฟัน น้ำอัดลม น้ำหวาน อาหารหมักดอง เลือกอาหารมีประโยชน์ แบ่งมือได้แต่ทานเป็นเวลา แปรงฟันสูตร ๒-๒-๒ ด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ (๒ เวลา เช้ากับก่อนนอน/ ๒ นาที/ หลังแปรง ๒ ชั่วโมง ไม่ทานอาหารหวาน) ขูดหินปูน หลังอาเจียนให้บ้วนปาก ไม่ใช่แปรงทันที ควรรอ ๓๐ นาทีแล้วค่อยแปรงฟัน สามารถใช้น้ำยาบ้วนปากผสมฟลูออไรด์ไมใส่แอลกอฮอล์ บ้วนน้ำที่ผสมด้วย baking soda ๑ ช้อนชา เพื่อลดความเป็นกรด มาทำฟันแต่เนิ่น ๆ ดีที่สุด

โรคเหงือก/ปริทันต์ สัมพันธ์กับ การคลอดก่อนกำหนด น้ำหนักทารกแรกคลอดต่ำ ภาวะเบาหวานช่วงตั้งครรภ์ (GDM)


เกิดโรคฟันผุในหญิงมีครรภ์ มากกว่าในกลุ่มไม่ตั้งครรภ์ ๑.๙๗ เท่า

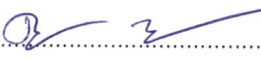

ขอเสนอกฎ ๒ - ๒ - ๑/๒ (แปรงฟันอย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง / แปรงฟันด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์อย่างน้อย ๒ นาที/ งดอาหารและเครื่องดื่มหลังแปรงฟัน ๓๐ นาที) ที่สำคัญ ควรใช้น้ำให้น้อยที่สุด ทั้งระหว่างแปรงและหลังแปรงเสร็จ ยังใช้น้ำเยอะ ฟลูออไรด์ยิ่งลดลง การแปรงฟันก็จะไม่มีประสิทธิภาพ

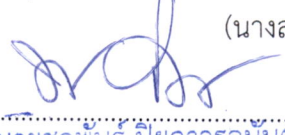
หญิงมีครรภ์ฟันผุเป็นรู สามารถส่งผ่านเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคฟันผุไปยังลูกเมื่อคลอดแล้ว ผ่านการใช้ภาชนะร่วมกัน การเคี้ยวข้าวให้ลูก การเป่าข้าวให้ลูก

ประโยชน์ที่ได้รับและนำมาประยุกต์ใช้ในหน่วยงาน คือ

๑. ได้รับความรู้ที่ทันสมัยนำมาแลกเปลี่ยนให้เจ้าหน้าที่ในคลินิกฝากครรภ์ทราบ
๒. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการให้คำแนะนำการดูแลช่องปากในหญิงตั้งครรภ์ในคลินิกฝากครรภ์
๓. เป็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างคลินิกฝากครรภ์และคลินิกทันตกรรมในการจัดบริการสุขภาพช่องปากอย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐาน

ลงชื่อ..........ผู้เข้ารับการศึกษา/ศึกษาดูงาน
(นางฉันทนา อ่อนสมจิตร)

ลงชื่อ..........หัวหน้ากลุ่มงาน ลงชื่อ..........รองผู้อำนวยการฯ
(นางดวงหทัย เกตุทอง) (นางสาวเกศรา โชคนำชัยสิริ)

ลงชื่อ..........ผู้อำนวยการฯ
(นายชลพันธ์ ปิยถาวรอนันต์)
(นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ)

หมายเหตุ กรุณำบันทึกตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้ครบถ้วน และเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับและส่งไปยังกลุ่มงานพัฒนาองค์กร และขับเคลื่อนกำลังคน เพื่อรายงานผู้อำนวยการฯ และบันทึกในทะเบียนประวัติส่วนบุคคล